

159

I

Total No. of Questions- 32

Total No. of Printed Pages- 5

Regd. No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Part III
COMMERCE
Paper I
(Telugu Version)**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

**Part-I
Marks-50**

SECTION-A

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైనా రెండు ప్రశ్నలకు నమాధానాలు 40 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయుము : 2×10=20

1. సొంత వ్యాపారము నిర్వచించి, దాని లాభ-నష్టాలను చర్చించుము.
2. సంస్థాపన వ్రతం అంటే ఏమిటి? దాని క్లాజులను వివరింపుము.
3. ఈక్విటీ వాటాల జారీవల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను, పరిమితులను వివరించండి.

SECTION B

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైనా నాలుగు ప్రశ్నలకు నమాధానం 20 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి : 4×5=20

4. విదేశీ వర్తకం అనగా నేమి? దానిలోని రకాలను వివరింపుము.
5. భాగస్వామ్యాన్ని నిర్వచించి, ముఖ్య లక్షణాలను తెలపండి.
6. వివిధ విత్త మూలధారాల ఎంపికను ప్రభావితం చేసే కారకాలను పేర్కొనండి.
7. స్వల్పకాలిక విత్తానికి ఉన్న పనరులు ఏవి?
8. బహుళ జాతి సంస్థలను నిర్వచించి వాటి లక్షణాలను వివరించండి.
9. e-వ్యాపారంవల్ల వినియోగదారులకు కలిగే ప్రయోజనాలు ఏవి?

SECTION C

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు 5 పంక్తులకు మించకుండా నమాధానాలు వ్రాయుము : 5×2=10

10. వృత్తి.
11. వాణిజ్యం నిర్వచనం.

12. కర్త.
13. సక్రియ భాగస్తుడు.
14. ప్రభుత్వ కంపెనీ అనగా నేమి?
15. కనీసపు చందా.
16. నిర్వహణ మూలధనం.
17. ఉత్పత్తి సంస్థలను నిర్వచించండి.

Part-II
Marks-50
SECTION-D

ఈక్రింది ప్రశ్నకు సమాధానము వ్రాయుము : 1×20=20

18. ఈక్రింది ఇచ్చిన Mr. కరుణసాయి అంకణా నుండి వర్తకపు, లాభనష్టాల భాతా మరియు ఆస్తి అప్పుల వట్టిని 31-3-2017 తో అంతమయ్యే సంవత్సరానికి తయారుచేయండి :
అంకణా

వివరాలు	మొత్తము (రూ.)	వివరాలు	మొత్తము (రూ..)
కొనుగోళ్ళు	76,000	అమ్మకాలు	1,47,500
అమ్మకాల వాపసులు	3,200	ఋణదాతలు	62,000
వేతనాలు	5,300	బ్యాంకు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్	13,000
జీతాలు	24,500	చెల్లింపు బిల్లులు	40,000
భీమా	4,500	మూలధనం	1,20,000
యంత్రాలు	80,000		
ఫర్నిచర్	45,000		
చేతిలో నగదు	31,300		
ప్రారంభపు సరుకు	22,000		
వసూలు బిల్లులు	29,000		
ఋణగ్రస్తులు	50,000		
ఆడిట్ ఫీజు	1,500		
రవాణా	1,800		
అమ్మకాల రవాణా	2,800		
ఆఫీసు ఖర్చులు	5,600		
	3,82,500		3,82,500

సర్దుబాటు :

- (1) ముగింపు సరుకు రూ. 34,500
- (2) చెల్లించవలసిన జీతాలు రూ. 5,500
- (3) యంత్రాల మీద తరుగుదల 5% లెక్కించండి.
- (4) ముందుగా చెల్లించిన భీమా రూ. 1,500
- (5) రానిబాకీల నిధి 5% ఏర్పాటు చేయండి.

SECTION E

ఈ క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒకదానికి సమాధానం వ్రాయండి. 1×10 =10

19. క్రింద ఇచ్చిన వివరాల నుండి మూడువరుసల నగదు చిట్టాను తయారు చేయండి.

2017 రూ.

జాన్ 1	చేతిలో నగదు	11,000
	బ్యాంకులో నగదు	20,000
జాన్ 5	నగదు అమ్మకాలు	1,900
జాన్ 7	సత్యకు జారీచేసిన చెక్కు	1,800
	వచ్చిన డిస్కాంటు	200
జాన్ 8	రాజు నుంచి వచ్చిన నగదు	1,500
	చెక్కు	350
	ఇచ్చిన డిస్కాంటు	150
	(చెక్కు బ్యాంకులో జమచేయడమైనది)	
జాన్ 16	ఆఫీసు అవసరాలకు బ్యాంకునుంచి తీసిన నగదు	550
జాన్ 20	చెక్కుద్వారా జీతాల చెల్లింపు	400
జాన్ 22	నగదు కొనుగోళ్ళు	600
జాన్ 28	బ్యాంకులో వేసిన నగదు	800

20. 31-12-2016 నాటి M/s PKJ Ltd. వారి బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టికను తయారుచేయండి. :

- (a) పాస్పుస్తకం ప్రకారం నిల్వ రూ. 12,600
- (b) డిపాజిట్ చేసిన చెక్కులు, వసూలు కానివి రూ. 4,200

- (c) జారీచేసిన చెక్కులు చెల్లింపుకు దాఖలు కానివి రూ. 3,600
 (d) బ్యాంకువారు చెల్లించిన భీమా ప్రీమియం రూ. 3,000
 (e) బ్యాంకు ఛార్జీలు రూ. 350
 (f) సంస్థ ఋణగ్రస్తుడు నేరుగా బ్యాంకులో జమచేసిన మొత్తం రూ. 2,400.

SECTION F

ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో ఏ రెండింటికైనా సమాధానాలు వ్రాయుము 2×5=10

21. జంటపద్దు విధానంలోని ప్రయోజనాలు వివరించండి.
22. క్రింది ఇచ్చిన వివరాలతో శ్రీనివాస్ ఖాతాను 31-3-2016 నాటికి తయారుచేయండి :
మార్చి	వివరాలు	రూ.
1	శ్రీనివాస్ నుంచి రావలసిన బాకీ నిల్వ	3,500
7	శ్రీనివాస్ కు అమ్మిన సరుకు	1,500
10	శ్రీనివాస్ నుంచి సరుకు కొనుగోలు	1,000
15	శ్రీనివాస్ కి చెల్లించిన నగదు	800
23	శ్రీనివాస్ నుంచి వచ్చిన నగదు	500
25	శ్రీనివాస్ కు వాపసుచేసిన సరుకు	200
23. ఈ క్రింది వ్యవహారాలను అమ్మకాల చిట్టా, అమ్మకాల వాపసుల చిట్టాలో నమోదుచేయండి :
జనవరి	వివరాలు	రూ.
4	సంజనకు సరుకు అమ్మకాలు	3,000
5	కార్తిక్ ప్రేడర్స్ కు సరుకు అమ్మకాలు	18,400
8	సంజన నుంచి సరుకు వాపసులు	400
10	అనన్యకు అమ్మిన సరుకు	5,600
13	కార్తిక్ ప్రేడర్స్ నుంచి వచ్చిన వాపసులు	3,000
15	పుణీత్ కు సరుకు అమ్మకాలు	17,200
18	నవీతకు అమ్మిన సరుకు	4,800
24. అంకణావల వెల్లడి అయ్యే తప్పులను వివరించండి.

SECTION G

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి : 5×2=10

25. బుక్ కీపింగ్ అంటే ఏమిటి?
26. అకౌంటింగ్ యొక్క వ్యాపార అస్థిత్వ భావన అనగా నేమి?
27. క్రెడిట్ నోటు.
28. ఆకృత తప్పులను వివరించండి.
29. మూలధన వ్యయం.

30. క్రింది వ్యవహారాలకు చిట్టాపద్దులు వ్రాయండి :

2016

రూ.

జనవరి 1 వ్యాపార ప్రారంభానికి తెచ్చిన నగదు	40,000
జనవరి 2 నితినకు అమ్మిన సరుకు	5,000
జనవరి 3 స్టేషనరీ కొనుగోలు	1,000
జనవరి 4 అద్దె చెల్లింపు	2,500

31. క్రింది వివరాల ఆధారంగా 2017 జనవరి 1 న ప్రారంభపద్దును వ్రాయండి :

రూ.

చేతిలో నగదు	2,500
వివిధ ఋణగ్రస్తులు	10,000
సరుకు	5,000
యంత్రాలు	7,500
ఋణదాతలు	5,000
చెల్లింపు బిల్లులు	2,500

32. 31-12-2016 నాటి త్రితి యొక్క అంకణా తయారుచేయండి.:

రూ.

మూలధనం	7,500
బ్యాంకులో నగదు	12,700
అమ్మకాలు	15,500
ఫర్నిచర్	6,000
చేతిలో నగదు	2,300
ఋణదాతలు	2,000
ఋణగ్రస్తులు	4,000